

Izhaja v tiskarni št. 11. pri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Neprankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravnništvo v Gorici. Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobačarnah v Šolski ulici, Namski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Rajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Ustanovni zbor „Skalnica, društva slovenskih delavk“ v Gorici.

V nedeljo dne 30. m. m. zbralo se je v prostorni dvorani v ulici sv. Klare št. 4 nad 200 deklet in žena, ki so pristopile v novo društvo „Skalnica“.

Č. g. dr. Andrej Pavlica je najprej pojasnil ime in namen novega društva. Njegov govor je bil v glavnih potezah ta-le:

„Skalnica“ je med našimi gorami med najmanjšimi. Ponižno skriva svojo glavico med drugimi večjimi. Bodi tudi naše društvo vedno ponižno, na tihem delujoče in se žrtujoče za blagor ubogih in bolnih delavk in služabnic.

Dasi najmanjša bila je vendar ponižna Skalnica odlikovana med vsemi gorami. Marija, prečista Devica, se je na njej prikazala in jo je izvolila za svoj sedež. Na vrhu Skalnice ima Marija svoj sedež. O naj bi se tudi o našem društvu reklo, da stoloje v njem Marija, prečista Devica! Voditeljica našega društva bodi vselej Marija, ki je Devica obenem in mati, ki kaže torej pravo pot dekletom in ženam. Bodi poglavitni namen našega društva, da napeljuje dekleta in žene k posnemanju svoje voditeljice Marije. Zakaj postaja dandanes ženstvo bolj sužno? Prvega vzroka moramo iskati v ženstvu samem. Dekleta in žene se morajo izboljšati. To se bo zgodilo, če bodo verno posnemale tisto Devico, katero je Bog postavil v izgled vsem dekletom in materam. Na ta način se bo čast ženska neizmerno povzdignila. Vsako deklet, ki časti in posnemlje Marijo, prečisto Devico, bode svet spoštoval radi Marije Device, vsako ženo, ki sebe in otročiče priporoča Mariji, bo svet spoštoval radi Marije, matere Sipa Božjega. Vzdignite se nekoliko, dekleta in žene, pokažite se svojim življenjem na Marijo, prečisto Devico, in svet, ki časti Marijo, bo častil tudi Vas! Drugi vzrok pa, in sicer glavni vzrok da postaja dandanes ženstvo vedno bolj sužno, da se vlačijo po smradljivih tvornicah in delavnicah, da se mu nakladajo neprimerna dela, je pomanjkanje sv. vere pri moškem spolu. Žensko smatrajo za golo orodje, s katerim se pridobivajo kapitali, ali pa za golo orodje nesramne pohotnosti. Zato jo izsesavajo in izmozgujejo po delavnicah in tvornicah, zato jo zapeljujejo in potem zapeljano vržejo od sebe. Da se to odpravi, treba je moškim žive vere v Boga, ki je žensko vsvaril za vse bolj vzvišene namene, treba je moškim dlasti žive vere v Marijo, mater Božjo, katero je Bog povihal nad ciprese sijonske, nad cedre libanonske, ki je kakor palma visoka in zraščena ko javor kraj potoka! Ko bodo moški Marijo častili, bodo tudi žensko bolj spoštovali in za njo skrbeli. Zato so tudi za moške jako potrebne Marijine družbe.

Pred vsem pa skrbite vi, krščanska dekleta in krščanske žene, da oživi češčenje Marije Device med nami. To češčenje je vaša čas in slava! Marija je vašega spola! Dajte v tem oziru moškim dober izgled, ker to koristi Vam! Kakor se trta olepa kola, da stoji po konci, tako se norate oklepati vi Marije, da boste stale v spoštovanju in časti.

Vse misli vam bodo došle po

Mariji, ker rekla je na Skalnici pobožni pastirici Uršuli: Reci ljudstvu, da naj me tukaj milost prosil! Te besede bodo veljale tudi za našo „Skalnico“, če bomo Marijo verno častili. Tudi v našem društvu bo Marija delila družtvenicam milosti, katere bodo potrebovale!

Na Skalnici je rekla Marija pastirici Uršuli: Reci ljudstvu, da naj me tukaj hišo zida! Pobožni ljudje so v resnici sezidali v malih letih Mariji na vrhu grička prekrasno hišo. A tudi mi smo si postavili namen, da bomo zidali hišo. V društvenih pravilih je zapisano, da je namen našemu društvu „podpirati in prehranjevati družtvenice v slučaju bolezni, nesreče, onemoglosti, starosti in ko so brez posla ali dela. V ta namen bode društvo ustanovilo lasten dom.“ To je jako resna naloga našega društva. V tem se bo naše društvo razločevalo od drugih Marijinih družb. Mi ne bomo gojili samo versko življenje med družtvenicami, ampak jim hočemo tudi v gnetnem oziru pomagati. Naše društvo naj bo za vse družtvenice druga očetova hiša, ki skrbi enakomerno za vse otroke, zlasti pa za revne, slabotne in uboge. V tem društvu naj o vseh časih najdejo tolažbo in pomoč vse družtvenice. Zato pa boste morale, drage družtvenice, to društvo ljubiti, kakor drugo očetovo hišo, boste morale delovati na vse načine, da se bo društvo širilo, da bo družtvenic vedno več.

Majhna je sicer Skalnica proti drugim goram, a je vendar najbolj šteta. Poglejte, kako se vsaki dan vsipljejo nanjo nove trume, iz vseh krajev in vseh jezikov. Na milijone ljudi je že obiskalo Sv. Goro. O naj bi bilo tudi z našo Skalnico tako! Naj bi v naše društvo pristopile ženske iz goriške dežele v ogromnem številu.

Skalnica je jako prijeten hrib v goriški okolici. Na njem so prijetne ravnice in po njih rastejo jako lepo dišeče cvetice. Tudi lilije rumene ali goreče se dobe med skalniškimi pečevjem. Na vrhu pa rastejo lepe bele lilije. Ko greste na Sv. Goro, najdete ob poti tako lepe rožice, da jih v nobenem vrtu ne najdete lepših. In kako dišijo te rožice! Po svojem duhu premagajo vse vrtno rožice. O naj bi cvele tudi na naši Skalnici rožice sv. čednosti, lilije goreče ljubezni in bele lilije sv. čistosti! Društvenice naj si prizadevajo tako čednostno živeti, da bo svet rekel: Društvo „Skalnica“ je dobro in sveto društvo. To je tem bolj potrebno, ker bodo družtvenice nosile ob slovesnih priložnostih tudi znamenja, po katerih se jih bo poznalo, da so rože Marijine Skalnice.

Zatem je govorila blagorodna gospica Mirka Holzinger pl. Weidich, c. kr. učiteljica, tako le:

Predrage krščanske delavke! Ko hoče sezidati mojster lepo poslopje, katero mora klubovati času in viharjem, poišče si zato najboljši in najtrdnjši material; globoko položi temeljni kamen, čvrsti in nerazrušni morajo biti stebri, ki je nosijo. Že marsikatera hiša se je razrušila, ko je bila jedva dozidana, četudi je bila še tako lepa, pa ni imela prave, trdne podlage. Tóda marsikatera mala kočica kljubuje vetru in vremenu leta in leta, ker je njena gradnja trdna in čvrsta.

Isto je tudi s pravo srečo v družini. Stebri te sreče pa so vrle lastnosti dobre žene, njen temelj je vera in zaupanje v božjo pomoč; potem se zaganjajo zastoj viharji časa in osode v to čisto srečo, ki je četudi zelo redka v sedanjih dobi, vendar najboljša na svetu.

Zastoj ne imenujemo gospodinjstvo dušo in solnce domačega ognjišča; od njenega značaja, njenega vedenja, njenega nazarjanja o življenju in dolžnostih je odvisna z večine solčna in senčna stran, mir in zadovoljnost družine. In ravno zadnja dva utemeljujeta srečo v družini; kjer ni miru in zadovoljnosti, tam je vse bogastvo in vsa obilica ničeva.

Zato se moti žena, živeča v tesnih, revnih razmerah, ako meni, da bi že dobro delovala in bila srečna, ko bi bila tako bogata kakor ta ali ona. Saj denar sam ne tvori srečnega družinskega življenja; tudi bogataši imajo neprilike in nadloge in marsikateri mogoče zavidajo preprostega, zadovoljnega delavca, delavnega, v miru živečega seljaka.

To, kar imenujemo družinsko srečo, je v prvi vrsti odvisno od vrle gospodinjke, ki ve uravnati tako svoj dom, da postane isti ljubo, ugodno bivališče, sveto ognjišče možu, otrokom in vsi družini. Pod domačo streho naj vlada sloga in marljivost, božji strah in ljubezen do bližnjika.

Da se pa ženi to posreči, ne zadoštuje ji samo njena neumorna pridnost, njeno temeljito poznavanje gospodinjstva, ne, pri tem ji pomaga pred vsem požrtvovalna ljubezen, nesebičnost, neomahljiva dobra volja, katero Vsemogočni potem gotovo tudi blagoslovja.

Seveda je moževa sveta dolžnost, da pomaga zvesto in pošteno svoji družici, ko gre za blaginjo in srečo družine; recimo pa, da mu manjkajo za to potrebne lastnosti, tedaj je naloga izborne gospodinjke, da vpliva nanj blagodejno ter prepriča na ta način razrušenje družinske sreče. Nasprotno pa uničuje družinsko srečo že od početka sebična žena, ki se ne zna premagovati, se ne razume nič v gospodinjstvo ter zapravlja brezvestno težko prisluženi denar svojega moža. Taka žena privede še tako vrlega moža ne samo na beraško palico, ampak tudi v pogubo in obup. — Znan je rek: „Nikdar ne znamo dovelj!“ Naj je mlado deklet še tako dobro podkovano v različnih znanostih ter naj ima še tako dobro voljo, vendar se bode v marsičem motilo, napravilo bode marsikateri pogrešek, imelo bode marsikatero neprijetnost, ko stopi v zakon. Tóda to naj ji nikar ne vzame poguma, le srčno naj deluje mlada gospodinja, naj vplemenjuje svoje srce ter skrbi za obogatitje in spopolnitje svojih družinskih kreposti in znanosti. Le oni, kateri se ne misli popolnega, postane nekda popolen.

Kakor deluje spretni stavbar po do-ločenem načrtu, ako hoče, da se mu posreči njegovo delo, tako je zgrajena tudi družinska sreča iz gotovih pogojev. Te pogoje spoznati in po njih delovati bodi cilj vsake žene; isti naj jo vodijo v vseh položajih, naj so ji prijazni in natančni svetlovalci za vse okoliščine, in posrečilo se ji bode doseči ono srečo, po kateri stremi in hrepeni vsaka žena siromašna ali bogata: sreča na lastnem ognjišču, mir in zadovoljnost v družini.

Živeča je nekda neke žene, ki

je bila tako strašno nevoščljiva, da ni privoščila nobenemu človeku niti svetlobe niti sence ne. Če je potrkal ubožec na njena vrata, slišal je marsikatero psovko, toda dobil ni ne koščeka kruha ne novčiča, tem manj prijazno besedo. Če je pa videla človeka, ki je bil bogatejši od nje, zrla je za njim strupeno in bi mu bila najrajši strgala dragocenosti in obleko s telesa, denar pa iz žepa. Njena duša je bila torej črna in nikdar ni storila nič dobrega revežem. — Le jedenkrat je naredila izjemo, ki pa ni bila veliko vredna. Bilo je po leti. Naša ženica je čepela kraj potoka in prala glavico salate. Med tem se je utrgal list od glavice in plava po potoku navzdol. Ona se nasmehi in pravi: „Le plavaj v božjem imenu!“ To je bilo naše žene najboljše delo. Na ta način lahko same razodite, koliko dobrega je bilo v njej. Tako je živeča mnogo let in na posled je umrla. Ko je izdihnila svojo dušo in je to videl sv. Peter z nebeskega okenca, vpraša ljubega Boga: „Kaj je s to le tukaj?“ — „Nič ni z njo!“ — odgovori gospod Bog strogo in kratko. — S tem pa ni bil Peter zadovoljen in je menil, da bi se vendar smelo privoščiti naši starki radi onega lista salate kotiček v nebesih. In ker je le silil in prosil, privoli mu naposled Bog v svoji usmiljenosti in reče: „Ako moreš ženino dušo potegniti na onem listu salate v nebo, stori to in tukaj naj ostane.“ — Peter opominja dušo, naj se drži oprezno zelenega listka, on jo potem že spravi v nebo. Nekaj časa je šlo vse dobro. Med potjo pa srečeta še druge revne duše, ki tudi niso mogle po lastnem zaslužku dospeti v nebesa. — Jedva so zapazile sv. Petra, kako vleče ženino dušo na listku salate navzgor, hotele so se tudi nanj obesiti in poprijeti. — Ali naša ženska tega ni trpela; v njej se vzbudi stara zavist. „Poberite se od tod!“ zakriči ter suva besno na desno in levo, pretrga saladni listek in pade naravnost v pekel tja, kjer ogenj zavisti najživahnejše gori. Petru pa reče Gospod: „No, kaj je?“ — In sedaj odgovori ta: „Nič ni!“

Po govoru gospice Holzinger so bile volitve. Izvoljene so soglasno: 1. Za odbornice: Mirka Holzinger pl. Weidich, c. kr. učiteljica; Irma Pirjevec, c. kr. učiteljica; Ana Plesničar; Doroteja Ternovic; Marica Podgornik, vrtnarica; Neža Dugar; Amalija Drufovka; Gabrijela Abram; Josipina Znideršič; Čebin Marica. 2. Za namestnice: Cecilija Čebon; Neža Kovačič; Pavlina Rozman, učiteljica; Amalija Velikonja; Katarina Kljun; Marija Krmavner. 3. Za Pregledovalki računov: Lavoslava Koršič, učiteljica; Ana Dovgan, učiteljica. 4. Za duhovnega voditelja: Dr. Andrej Pavlica.

Po končanem občnem zboru imel je izvoljeni odbor sejo, v kateri je izvolil blagorodno gospico Mirko Holzinger pl. Weidich za predsednico, gospo Amalijo Drufovka za podpredsednico, g. Nežo Dugar za blagajničarico in gospico Marico Podgornik za tajnico.

Bog daj novemu društvu obilnega blagoslova!

Blagoslovljenje zastave

„Slovenskega kat. podpornega in izobraževalnega društva v Kobaridu“.

Ob najlepšem vremenu se je praznovala preteklo nedeljo za Kobarid in njega okolico prepomenljiva slavnost — blagoslovljenje zastave tamošnjega „Slov. kat. podpornega in izobraževalnega društva“.

Prislo je ogromno število okoličanov in Bovečanov in veselje je bilo gledati lepe vrste, ki so ob 2. uri popoldne korakale za zavito zastavo v župno cerkev.

Po vsem poslušalcem globoko v srce segajočem cerkvenem govoru dr. Ivana E. Kreka, ki je stavil za vzgled domovinske ljubezni M. B. in J. Kr., blagoslovil je zastavo, kateri je kumovala spošt. g. Franca Korenova, občesploštovani preč. g. kobaridski dekan Jurij Peternelel.

Po dokončanih petih litaniyah in blagoslovu odkorakali so udeleženci z razvito zastavo na zborovalni prostor pri Nemcu. Srce nam je igralo radosti, ko smo gledali tako ogromno množico mož in navdušenih mladeničev na prostnem, okusno okrašenem dvorišču.

Prda društva g. Ciril Metod Vuga je po kratkem pozdravnem predstavljal govornika g. dr. Franca Pavletiča in g. dr. Ivana E. Kreka.

Za predsednika je bil izvoljen deželni poslanec g. Lapanja, ki je, zahvalivši se za podeljeno mu čast, dal besedo g. dr. Pavletiču.

Govoril je o pomenu in namenu izobraževalnih društev. Društvo se imenuje slovensko, katoliško in izobraževalno.

Prav je tako, ker vse troje je potrebno.

1. Slovenstvo trebno povdarjati vsled razmer, v katerih živimo. Naš narodni nasprotnik streže nam po življenju; vsled novih prometnih sredstev zlasti nove železnice pride v naše kraje tuj življenj, ki nam je sovražna. Naša dolžnost je vedno in povsod varovati slovenski značaj naše rodne zemlje, da pridemo do tega, da bomo svoji gospodje na lastni zemlji. (Odobravanje.)

2. Katoličani smo in zvesti hočemo ostati sv. veri, ki je naša najdražja svetinja. Vedno in povsod bomo delali na to, da se v vseh panogah slovenskega življenja udeležuje katoliška ideja. (Odobranje.) Naši nasprotniki, ki trdijo, da niso proti katoliški veri, ampak proti takozvanemu klerikalizmu, ali ne vedo kaj govore in delajo, ali pa so čisto navadni sleparji, ki pod krinko klerikalizma napadajo katoliško vero, katero kot našo najdražjo svetinjo od nikogar ne bomo pustili sramotiti. (Burno odobravanje.)

3. Društvo se imenuje tudi izobraževalno. Namen društva je svoje člane izobraževati po knjigah, po shodih, podati jim duševnih sil, ki so močnejše nego materijalne. Tudi tu trdijo naši nasprotniki, da je nasprotje mej vero in izobrazbo. To ni resnica. Katoliška cerkev je skrbela in še skrbi za znanost in umetnost; bilo je veliko učenjakov, ki so bili prav verni možje in še danes je dosti takih. Nikakega nasprotja ni mej katoliško vero in izobrazbo; jedna drugo podpira in spopolnjuje.

Slovenstvo, katoličanstvo in izobrazba: ta trojica tvori lepo soglasje, ki je jamstvo gotovega prospevanja društva. Naj društvo živi, raste in prinaša obilo sadu. (Navdušenost.)

Kot drugi govornik je nastopil dr. Krek.

Predstavil se je po „Sočinem“ popisu, da ima umazan klobuk, raztrgano suknjo in pijano glavo. Ne gre pa se za to, pravi govornik, kakšen je klobuk in suknja, ampak kakšno srce ima kdo, ki je pod suknjo, in kakšno pamet, ki je pod klobukom.

Jaz imam srce, ki zaničuje liberalce, in pamet, da je največja nespamet pri nas krošnjariji okoli z liberalizmom.

Demokrat sem in prepričan sem, da je za nas ljudski duh edino resilen.

Vprašam, kaj mora storiti država, da se bode državljanom dobro godilo? Kaj mora storiti posebno Avstrija, da bo ljudstvo na boljšem, da se bode splošna sreča razširila.

1. Liberalizem pravi na to: Človek je po naruri dober; ta natura naj se razbije. To je v prvi vrsti vera in posebno katoliška vera, radi česar jo liberalci tako strastno napadajo. Proč z duhovniki, ki so učitelji vere, ker s tem delajo sužnjost.

Prostost zahteva liberalizem na

gospodarskem polju; vsak naj dela kar hoče.

A liberalizem je napačen, ker je pozabil na nauk o izvirnem grehu. Človek je po svoji naravi slab; nobena žival ni tako strastna, tako lakomna in požrešna ko človek.

Posledica liberalne svobode je, da je na jedni strani par bogatinov, ki so prišli po truplih drugih naprej — na drugi strani milijoni revežev.

Tudi mi zahtevamo in branimo prostost; zahtevamo pa, da se stavijo meje človeški hudobnosti. Te meje naj tvorijo postave, ki imajo svojo podlago v veri in njenih naukih.

2. Socializem kakor ga uči konsumistična šola zahteva, da imej država v rokah vse, vso produkcijo.

Da se društva do tega ne more razviti, kriva je vera, ki brani oblast in zakone. Zato boj veri. Tudi mi zahtevamo, da se društva človeška okrepi, ojači, da dobi več moči. Toda mi se ne bojujemo proti vsaki oblasti, ampak le proti zlorabi oblasti; ne proti vsaki lastnini, ampak boj le proti krivičnemu premoženju in obogatitju.

3. To je krščanski socializem, ki zahteva mej človeški lakomnosti po postavih. Kdo pa naj daje postave? Najvažnejši stan v državi.

Pravijo, da je srečna tista država, ki ima veliko tovarn, ki veliko proizvaja, ker se potem veliko proda in veliko dobi.

Kdor dela samo na to, da se veliko proizvaja, temu so glavni stan fabrikantje, delavci pa so mu vijaki pri mašini.

Ne veliko proizvodnje, ampak uživanje je glavna stvar v gospodarskem življenju. Tu mi ne zahtevamo veliko pridelkov, ampak da bodo imeli vsi dosti živeža, dosti dobre obleke, da posameznik ne bode sužen, ampak prost.

Kaj pomaga beraču, ki lakote umira, če je država bogata.

Poglavitna korenina, kar je v državi kaj vrednega, to je delo.

Prvi poglavitni stan je tisti, ki dela z žulji, ki ustvarjajo z rokami, kar je bogatstvo.

A pri nas je drugače. Vso komando imajo bogatini. Od cesarja imenovani finančni ministri roma na božjo pol ne k sv. Florijanu, da ne bi zgorela njena blagajna, ampak k Rotšildu, ki zato dobi od njega, kar hoče. Vse se ozira na kapitaliste, nič na delavsko ljudstvo.

Obupati ne smemo v boj za ljudske pravice. Kar je sedaj zgoraj, bode edenkrat spodaj. Postave so še vedno liberalne in ker je liberalizem napačen, mora ven iz postav. Liberalizem nima smisla za ljudstvo in kar mu da, da mu le iz strahu pred ljudsko pestjo.

Liberalizem podpira uradništvo (birokracijo); ono vzdržuje finančno moč tistih, ki se od nas smatrajo za krivične.

Država pošilja v naše kraje uradnike, ki so tuje narodnosti, ki nimajo srca za ljudstvo in je ne umevajo. Naravno je, da nastaja vsled tega nek razpor mej ljudstvom in uradništvom in neka tiba revolucija v ljudstvu.

Ljudstvo kot poglavitni stan mora priti v zastop, da si bode samo dajalo postave, ker liberalizem nima srca za ljudstvo, in potem spremenilo se bode tudi uradništvo, ki bode dobilo zavest, da je nastavljeno in plačano od ljudstva in da mora delati za ljudstvo.

Da se to zgodi, treba je, da postanemo vsi demokratje, da delujemo z vsemi močmi za splošno, direktno volilno pravico.

Govornik izjavlja, da ga je ljubezen do svojega naroda pripeljala da demokratizma, ker je prepričan, da je v udeleževanju demokratične ideje zagotovljen obstoj slovenskega naroda, ki je kmet, delavec — ne pa frakarija.

Govornik omenja težav v boju. Imenujejo ga anarhista in revolucionar. Popolnoma mu je znano, da bi mu radi vzeli njegovo službo. Na to izjavlja, da mirno gleda v prihodnost. Če mu vzamejo ta košček kruha, ki ga sedaj služi, bo tem svobodnejše izvrševal delo za ljudstvo. S svojimi rokami si upa zaslužiti toliko kar rabi.

Zborovalci so mej govorom govorniku viharno pritrdjevali; ta slednja izjava pa je vzbudila pri vseh nepopisno ogorčenje in slišali so se dolgotrajni in močni „fej“.

Nato se je zahvalil predsednik govornikom in s 3 kratnim slava klici na cesarja je zaključil shod.

Večina zborovalcev je odšla zadovoljna in navdušena domov, drugi pa so

ostali v salonu pri Nemcu. Tu se je spomnil dr. Krek s prekrasnim govorom našega dičnega pesnika Simona Gregorčiča, obhajajočega 60 letnico, ki je svoje dni v Kobaridu kot kaplan v razširjanje ljudske izobrazbe ustanovil čitalnico, ki je imela slični namen kakor naše izobraževalno društvo.

Slišali smo ob tej priliki lepo novico, da bomo kmalu obhajali tudi v Bovec enako slavnost kakor v Kobaridu. Le naprej, vrli Bovečanje; le posnemajte napredujoče Kobaridce.

Želimo, da bi tudi po drugih krajih naše dežele kmalu zaplapolale zastave, na katerih bode zapisana slovenska, katoliška in demokratična misel.

Ob koncu moramo omeniti, da je bilo v Kobaridu popolnoma mirno. V tem oziru čast Kobaridcem, ki se niso dali nahujskati od zlobnega duha, ki svoje lopovsko delo opraviša v „Soči“ in „Primorcu“.

Občni shod „Kat. pol. dr.“ v Bovecu.

Sila slabo je bilo vreme 9. m. m., a kljub temu se je udeležilo občnega shoda zadostno število udov.

Blagajnik Anton Šuler, kateremu vsa čast za neumorni trud, s katerim je deloval društvu v prid, omeni v svojem poročilu, da so se v zadnjem letu precej živo poprijeli čitanja društvenega glasila „Prim. lista“; vendar pa meni, da je še premalo razširjen, in da bi ga prihajalo v Bovec lahko in za potrebo še veliko več. To bomo skušali doseči v naprej.

Nato povzame besedo društveni tajnik Jos. Abram, vikar iz Trente, poroča o delovanju društva v zadnjem letu, in poda splošni pregled dosedanjega društvenega delovanja, ki je bilo precej plodovito.

V nadaljnjem govoru je razvijal te-le misli:

Dandanes treba povsod odločnega, složnega nastopa. Zato treba odločnih zaveznih, nevstrašenih mož, ki imajo zdrave nazore in so goreči za dobro stvar. Trdna, katoliška načela jim morajo biti v podlago, teh se morajo oklepati nevstrašeno in nikdar za nobeno ceno ne odstopiti od njih, ter se ne udati odkritemu ali zahrbtnemu sovražniku niti za las — naj stane kar hoče!

Zraven odločnega nastopa mora biti nujno tudi složen nastop. Ta pa se more doseči najlažje in z vspehom v „Kat. polit. društvu“. Društvo ima veliko življensko silo v sebi, če so udje zdravi, krepki, potom društva se doseže mnogo.

Mnogo je pa tudi potreba doseči! Saj je naloga katoliškega ljudstva, da se ohrani res katoliško v zasebnem in v javnem življenju! In v sedanjih, z liberalnimi laži-nauki preopojenem zasebnem, še bolj pa v javnem življenju je treba res velike, kremenite sile, brezobzirnega delovanja, nasebičnega, požrtvovalnega nastopanja, da se prečisti oblateno zlato v ognju, da se preveže žito in vrže ljujka v ogenj!

Na trdni, nepremeljivi podlagi katoliških nauk v, katoliških načel se mora z odločnim, složnim bojem zopet uveljaviti katoliška načela v zasebnem in družabnem življenju, v šoli, v občini, v deželi in državi!

Vsak ud društva ima pravice in pa tudi dolžnosti. V čast naj si šteje vsakdo, da je ud društva. Dolžnost njegova je pa tudi, delovati, da bo društvo rastlo in čim bolj vspevalo! Nasprotniki dobre, svete stvari naj nas uče vstrajnosti. Neumoren bodi ne le odbor ampak tudi slednji ud — vsakdo bodi apostol društva — agitiraj zanje, pridobivaj mu novih članov, pojasnуй znanecm društvene namene, poučuj nevedne in zapeljane ter jih privedi čim več pod našo zmogovito zastavo križa!

Naše gospodarske razmere treba tudi preosnovati, izboljšati. Kmet, rokodellec, obrtnik, delavec mora dobiti pomoč, da se vzdrži, da si zagotovi obstanek.

Te stanove naj država kolikor mogoče razbremeni in jih varuje pred izsesovalci. V okraju naj podpira vlada zlasti živinorejo, za kar je društvo storilo že mnogo korakov.

Slednjič se zahvali vsem društvenikom za sodelovanje, odločno, nevstrašeno nastopanje v zadnjih 5 letih, ter jim želi, priporočujoč najtopleje disciplin in složnost, čim večjih vspehov

za prihodnost. Predsednik Mišec in pa bivši predsednik, blagajnik A. Šuler se zahvali na to govorniku v imenu društva in vseh somišljenikov za trud in prizadevanje v korist društvu in okraju, in na predlog predsednika ga izvoli nato občni zbor za častnega uda.

(Konec pride.)

Goriški deželni zbor.

Deveta seja.

V četrtek udeležil se je seja goriškega deželnega zbora tudi novi tržaški namestnik knez Hohenlohe, ki je prav za prav iz tega namena prišel ta dan v Gorico. Pozdravil ga je v imenu italijanskih in slovenskih poslancev s kratkim nagovorom deželni glavar dr. Pajer. Namestnik odgovoril je na pozdrav najprej v italijanskem jeziku in potem čital ravno isto v slovenskem jeziku. Smisel njegovega govora je bila ta, da bode vedno pospeševal delovanje deželnega zbora, ko bode isto obrnjeno v korist dežele in prebivalstva. V svojih opravičenih zahtevah našlo bo prebivalstvo v njegovi osebi vedno dobrega podpiratelja in odkritosrčnega svetovalca. Potem je bilo prijavljenih več predlogov in interpelacij od strani poslancev Naglosa, Hoizerja, dr. Faidutlija, Jakončiča, dr. Maranija, dr. Tume in Štreklja. Pri prvi točki dnevnega reda, namreč pri utemeljevanju predloga dr. Maranija glede odobritve ustanove dežel. hipot. zavoda ter uradniških imenovanj na istem, kakor tudi kuratorija, stavljal je dr. Tuma nujni predlog, naj se proglasi imenovanje dr. Staudingerja ravnateljem dežel. hipot. zavoda za nepostavno. Ta predlog pa ni bil vsprejet, ampak potrjeno je bilo vse v tem pogledu, kar je predlagal dr. Marani. Predlog dr. Tume da se imenuje komisija, ki bo preiskovala dogodke na tukajšnji realki in na tukajšnji gimnaziji ter postopanje nemških profesorjev z dijaki, se je odstopil šolskemu odseku.

Zakon glede uničevanja poljskih miši bil je sprejet v vseh branjah. Med drugim sklenil je tudi deželni zbor, da se predloži prošnja „Kat. polit. društva“ v Bovec za uravnavo Soče vladi s priporočilom, da jo uvažuje. Na predlog dr. Faidutlija se je seja zaključila predno je bil dnevni red dokončan. Danes popoldne ob 5. uri bode imel deželni zbor zopet seja in nadaljeval razpravo o točkah, ki so bile že zadnjič na dnevnem, redu zraven drugih predmetov tudi proračun za leto 1905.

Rusko-japonska vojska.

Toraj nič ultimatum in tudi mobilizacija angleške mornarice izostane. Vsi japonofilski listi so sedaj nezadovoljni in se jeze sami nad seboj, da so tako ropotali in hreščali ter da je bilo vse njih kričanje brezuspešno. Zadeva glede streljanja ruskih vojnih ladij odstopi se namreč razsodišču, ki se snide te dni v Vigu in ki bode to zadevo natanjko preiskalo. Kak vspeh bode imela ta preiskava, o tem ni mogoče danes povedati nič pozitivnega. Dosti jih je pa, ki niso še danes prepričani o popolni nedolžnosti takozvanih ribišk ladij, in ki menijo, da so Rusi imeli popolnoma prav, ako so nanje streljali. Kakor smo poprej omenili, so japonofilski angleški listi strašno ropotali ter pisali tako, kakor da je hotela Angleška napovedati Rusiji vojno. Ali tudi ruski listi niso močljali. Povedali so namreč Angležem naravnost, da se prav nič ne boje vojske z Angleži, povdarjajoč, da bi bila v tem slučaju Rusiji podana najugodnejša prilika, da udere v Indijo ter da zapodi iz nje angleške kramarje.

**

„Berliner Tagblatt“ poroča iz Makedona: Oba nasprotnika sta se močno utrdila in si stojita nasproti v strelni daljavi. Vsak dan se vname artiljerijski boj. Od dne do dne postajajo utrdbe silnejše. Nobeden ne more naprej, nobeden neče nazaj. Takšen položaj dveh velikih armad je edini v zgodovini. Ta položaj se lahko spemni samo v slučaju, ako dobi ruska armada dovolj novih vojev na pomoč.

**

Uradno se navaja da je ruska armada izgubila v času o' 8. do 20. t. m.: Od častnikov je bilo ubitih 95, ranjenih 400, 12 pa se jih pogreša; od moštva je bilo ubitih 2594 mož, 043 se jih pogreša, 17067 pa je bilo ranjenih. V celem

torej znašajo ruske izgube 608 oficirjev in 22708 mož.

Dopisnik „Birsčev. Vjedomosti“ je brzojavil v četrtletniku iz Mukdena: Včeraj se je ves dan slišalo streljanje japonskega topništva. Pričakovalo se je, da pride do resnega spopada, kar se pa ni zgodilo. Japonci so iz svojih pozicij le opazovali gibanje naših čet, ki so pripravljene za boj. Širi se govorica, da so Japonci kupili pri Kitajcih ob reki Liaoho veliko množino ječmena, katerega pa niso plačali. Kitajci ponujajo sedaj ta ječmen Rusom po zelo nizkih cenah.

V Mandžuriji se pričakuje dan na dan velika bitka. Po zadnjih vesteh so Japonci poskusili napad na rusko srednjo, a so bili odbiti. Ruske vojne ladje ballistične eskadre so odplule iz luke Vigo. Ostali so tam samo štirje ruski častniki, da počakajo preiskave, katero bo tam imela posebna komisija zaradi dogodkov v Hullu.

Dopisi.

Iz Dornberga. — Dopis iz Dornberga v „Primorskem Listu“ z dne 20. oktobra je imel za našo občino to dobro, da bo tajnik Križman občini povrnil, kar mu je bil župan Berce na lastno pest zvišal in je Križman skozi poldrugo leto nepostavno potegoval.

O posojilu pa, ki ga je župan dajal svojemu nečaku v Koper, kakor tudi o drugih nedostatkih se bo šele obravnavalo, ko se dobé zapisniki. Ali se to posreči na kakoršenkoli način, bomo šele videli.

Celo leto je tajnik Križman županu oči odpiral, pa vendar še marsikaj ne vidi, noče videti, ali pa ne zna prevdakov sestavljati.

Tako na primer imamo javno tehniko (vago), katera je stala čez 1600 K. Ali ta nič ne nese? Imamo sadni trg, kjer se pobira od tehnice in „štantnina“, kar da približno 200 K na leto. Zakaj se to in ono ne postavi v prevdarih med dohodke, da bi se ubogemu ljudstvu tako ogromne naklade znižale, ki dosegajo leto za letom od 80% do 110%? Kam gredo te svote?

V preteklih 14 dnevih je bila med našimi naprednjaki velika zmešnjava. Vzemirjale sta jih dve „štorji“. Prva „o gadu“, druga „oškodovanju“ občine. O prvi so tisti naprednjaki, ki so jo svoj čas bili uprizorili, hitro potihnili, ker so po neki poroki postali vsaki in strici z obdolžencem, zato zdaj zavijajo in olupšavajo, da bi tako bilo vse „poglihano“ in pollačeno. Toda strički s tem še niste poprali svojega zamorca, ki ima pa baje še druge hibe, ki mu branijo v starešinstvo.

O drugi „štorji“ so pa naprednjaki bolj živi ter se po krémah prepirajo in prepejajo. Najraje bi kakkega klerikaleca na kak način vjeli in v „luknjo“ spravili.

Pravijo, da hodijo v posvete k advokatom v Gorico. Čemu to? Prašajte raje osebo, ki je to izblebelala! saj Vam je dobro znana. Zagotovim, ko bi bil klerikalec, ste ga že davno prijeli, ali liberalca je treba „šonati“. Kaj toraj kričite po dokazu! Dokaz naj doženejo Vaši pristaši, ki so začetniki teh stvari. Sicer pa Vam k dokazu kakor prve tako tudi druge „štorje“ lahko pomore državni pravdnik. Do njega se obrnite. Eno potem gotovo doženete. Ali, da sta možicelna kriva tega, česar ste jih obdolžili in potem ne moreta in ne smeta spadati v starešinstvo, ali pa nista kriva, potem so pa krivi in kazni vredni tisti Vaši pristaši, ki so jih obrekljivo obdolžili. Naprej toraj — saj ste naprednjaki.

Cerkno. — Pred kratkim časom je nekdo poročal iz Cerkna. Pravil je, da v Cerknem ni več strank, katere so bile posebno zaradi volitev župana in da se zdi vsem vseeno, kdo je župan. Nam Cerklijanom pa to ni vseeno, ker ena stranka naša je naredila „Gospodarski dom“, ena stranka je, ki drži hranilnico pokoncu, ena stranka, ki dela za zboljšanje živinoreje in gospodarstva v Cerknem, in s to stranko je držal in od te stranke je bil tudi voljen sedanji župan in mi mislimo, da on tudi še drži s to stranko. Ali je bela ali črna, tisto vemo že sami.

Iz Tolmina. — „Ta mal Pariz“, tako so pravili včasih Tolminu, a zdaj je skoro pozabljen, in vendar je Tolmin glavno mesto hribovstva; malo so nas

res vdarili Tolmince, ko so železnico obrnili mimo nas k Sv. Luciji, a korajže nam niso vzeli. Od zidanja železnice imamo Tolminci več dobička kot Sv. Lucija; pri nas je „špetan“, pri nas so inženjerji in zdravniki in tudi ko pojde železnica, ostalo nam bo še zmeraj zadosti prometa. Glavarstvo bo ostalo le tu, sodnija, n tudi počasi dobimo še vojake, saj Italijani tako ne dajo miru. Nazadnje pa morebiti tudi železnico od Sv. Lucije do Tolmina in naprej v Koharid.

Podmelec. — Časniki so uže priobčili vest o smrti našega preljubljenega g. župnika Primšarja, a tega niso povedali, kako je tudi nas nenadna smrt našega župnika pretresla. Na videz zdrav in krepak tožil je ranjki vendar vedno o boleznih. Marsikje mu niso tega niti verjeli, menili so, da si gospod bolezni le domišljuje, da, bili so tudi med nami taki; a nagla njegova smrt nas je opozorila v tem, da se človeška sodba lahko moti, in zato dajmo tudi tu zadoščenja umrlemu. Kar je bilo v njegovih močeh, bil je dober in vreden duhovnik, imeniten govornik in priljuden gospod. Bog naj ga sprejme k sebi, a nam daj kmalu dobrega naslednika.

Novice.

Imenovanja. — Č. g. Ignacij Kobal, kancelist pri knezondskoškijem ordinarijatu, je imenovan v svrhu višje duhovske izobrazbe kaplanom pri S. Mariji al'Antima v Rimu. Na njegovo mesto je imenovan č. g. Ivan Tabaj, prefekt v deškem semenišču. Č. g. Ivan Drašček, kaplan v Cerknem je premeščen za kaplana v Bilje pri Gorici. Č. g. Anton Jok, novomašnik pride za II. kaplana v Cerkno.

Župnijska Podmelec je razpisana do 15. decembra. Prezenciacija dotičnega župnika tiče c. kr. namestništva v Trstu.

Umrli je v torek popoldne zadeta od kapi visokorodna gospa Emilija baronica Winkler, soproga c. kr. deželne predsednika v pokoju, visokorodnega gosp. barona Andreja Winklerja. Pogreb bo jutri ob 8. predpoludne iz hiše žalosti v ulici Morelli. Truplo pokojnice blagoslovi se v tukajšnji stolni cerkvi in se potem prepelje v Tolmin, kjer se položi v družinsko rakev. Visokorodnemu gospodu soprogu izrekamo naše najiskrenejše sožalje na prebriski izgubi, ki ga je zadela. Pokojnici pa svetila večna luč.

Za „Slovensko sirotišče“. P. n. gg. L. D. 2 K, Anton Krašček na Humu 20 v „Slovenska Beseda“ 1 K 15 v, hišni prelat dr. Josip Gabrijevčič 20 K.

P. n. gospa Katarina Leske nam je izročila 303 K 24 v, katere je nabrala pri raznih dobrotinah v Gorici. Mej temi je šteta obligacija 200 K, ki jo je daroval veleč. monsignor Ivan Wolf, 20 K ki jih je daroval visokorodni gosp. grof Attems, 20 K ki jih je daroval visokorodni gosp. Alfred grof Coronini.

V Gorenji Vrtojbi je p. n. gospa Katarina Leske nabrala od hiše do hiše 57 K 99 v.

Vsem dobrotnikom izrekamo iskreno zahvalo! Bog plati!

Dar. — Uprava „Primorskega Lista“ je prejela za „Šolski Dom“ 1 K 15 v, katere je darovala družba „Slovenska Beseda“. Fran Andrišek, kurat v Logu, v hvaležni spomin gostovanja na cerkvenih shodih ob Marijinih praznikih na Gradišči pri veleč. pesniku Simonu Gregorčiču, daruje bivši prvaški kaplan in župni upravitelj ob 60. godovnem dnevu pesnikovem 5 K za „Alojzijevešče“ in 5 K za „Šolski Dom“. Bog vtrdi zdravje blagega pesnika in ohrani ga čilega, da bode še veliko let vesešno pel ljubemu slovenskemu narodu.

Na grobeh. — V torek popoldne na dan Vseh svetnikov kakor tudi včeraj ves dan bilo je na goriškem pokopališču vse polno obiskovalcev. Ni ga bilo na pokopališču skoro groba, na katerem ne bi bil položen kak venec ali pa vsaj nekaj cvetlic. Posebno je bila v torek na pokopališču prava gnječa. Ljudje prihajali so tja v celih trumah, deloma peš, deloma pa na vozech.

Vojaska prisega. — Letos so se novinci v Gorici zaprisegli na posebno slovesen način. Godilo se je to v torek predpoludne na Rojicah ob krasnem vremenu. Tam na prostem bila je vojaška masa, katere se je udeležilo vse vojaštvo tukajšnje posadke. To slovesnost

prišlo je gledat tudi vse polno ljudstva iz mesta in okolice. Po končani sv. maši, pri kateri je sviral vojaška godba in med katero je pri glavnih delih streljal jeden bataljon tukajšnjega pešpolka in 4 topovi tukajšnjega topničarskega polka, stopil je pred vojake vojaški kurat pred. gosp. Ivanetič, ki je vojakom v nemškem, v slovenskem in v italijanskem jeziku z jedrnato besedo razložil svetost in pomen prisega, s katero prisegajo svojemu vladarju in gospodu. Nato je imel nagovor na vojake poveljnik tukajšnjega pešpolka, nakar je sledila prisega. Prisega prečitata se je vojakom v nemškem, v slovenskem in v italijanskem jeziku in so vojaki s povzdignjenimi prsti ponavljali točno in razločno vsako besedo prisega in vsak v svojem jeziku. Po prisegi vrnilo se je vojaštvo ob zvokih vojaške godbe v mesto. Vsa slovesnost bila je jako ganljiva.

Mestni goriški svet. — V ponedeljek je imel mestni goriški svet sejo. V ti seji je starašina Venier interpeliral župana glede dogodkov na tukajšnjih srednjih šolah. Župan je odgovoril, da preiskuje dežel. šol. svet dogodka na gimnaziji, ko so nanreč dijaki sedmega in osmega razreda pri profesorju Durstu štrajkali. Isti starašina je vprašal tudi župana, kaj je na tem, kar se čita zadnje dni v listih, namreč da namerava vlada premestiti hrvatski in slovenski oddelek koperskega moškega učiteljskega v Gorico. Župan je odgovoril, da mu ni o tem nič znano, da pa meni, da vlada najbrže ne bo tega storila ter tako hudo žalila narodni čut goriškega italijanskega prebivalstva. Tržaški „Piccolo“, baveč se s to zadevo, pa pravi, da hrvatski oddelek koperskega moškega učiteljskega nikakor ne pride v Gorico, ker bi se temu protivili istrski Hrvatje, ki hočejo imeti na vsak način svoje hrvatsko učiteljske v Istri. Ako bi se premestil v Gorico slovenski oddelek koperskega moškega učiteljskega, bi to ne pomenjalo Bog ve kaj, ker se v Gorici že itak nahaja slovensko žensko učiteljsko izobraževališče.

Ogenj. — Včeraj zjutraj ob 3. uri nastal je v hiši mizarskega mojstra Franceta Pavšiča, stanujočega v ulici Sv. Petra, ogenj, ki se je v kratkem času jako razširil ter uničil pol hiše s hlevom vred. Prvi, ki so prišli gasiti, so bili topničarji, ki so se v resnici jako požrtvovalno in na vsa moč trudili, da bi ogenj omejili. Vsem strankam iznesli so pohištvo na cesto ter je tudi večinoma rešili. Pavšič je bil zavarovan, istotako so imele tudi nekatere stranke svoje pohištvo zavarovano.

Aretirani mešetar. — V ponedeljek zjutraj aretirali so na njegovem stanovanju mešetarja Angela Braulina. Zgodilo se to na ovadbo krčmarja Ant. Furlana.

Nevarno z nožem ranjen je bil v nedeljo zvečer v Solkanu neki Josip Simul iz Ronkov od nekega neznanca. Zgodilo se je to tako-le: Ko je šel Simul v nedeljo zvečer po Solkanu, približal se mu je neki drugi laški delavec, s katerim pa prej nista bila znana ter ga je povabil na kozarec vina. Simul je ponudbo vsprejel. Ali ko je bilo čas plačati, ni imel njegov novi prijatelj niti beliča v žepu. Istotaka godila se je tudi Simulu, ki je imel pa uro, katero je krčmarju zastavil, dokler mu ne plača. Nato je nastal med Simulom in med njegovim „prijateljem“ najprej prepir in potem pretep. V tem pretepu pa je bil Simul večkrat tako močno ranjen z nožem, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico, kjer se nahaja v nevarnosti za življenje.

Žepne tatvine. — Na postaji v Volčjdragi je izmaknil neznan zlikovec Antonu Gorkiču iz Vrtojbe, ko je čakal tam na vlak, iz žepa srebrno uro s srebrno verižico.

Kumarju Josipu izmaknil pa je iz žepa neki lopov denarnico z 86 K, ko je na Kornju počival sedeč na svoji culici.

Najdene reči. — V Št. Ferjanu je bila najdena zlata zaponka, katero so oddali na tukajšnji policiji.

Z voza padel in se ubil. — O veliki nesreči, ki se je bila pripetila preteklo soboto v Črničah, se nam podrobneje poroča: Šestnajstletni sin podžupana v Selu, Angelj Mrmolja, peljal je v soboto zjutraj svojo mater ter svojega mlajšega brata in sestro, ki so se namenili na Sv. Goro, z vozom do Solkana in se potem vračal sam sedeč na vozu proti

domu. Privozivšemu do Črnič se pa odveže od vozne vage na eni strani vrv, vaga začne biti konja po zadnjih nogah, vsled česar se ta splaši in jo v silnem diru udere po cestnem klancu navzdol. Proti koncu vasi privozi nasproti drugi voz, težko obložen s peskom; temu vozu se splašeni konj sam umakne na stran, pri tem pa zadene Mrmoljev voz s tako silo ob bližnji zid, da vrže z voza spredaj sedečega mladeniča, ki prileti ravno z glavo ob cestni kamen tako nesrečno, da si jo razbije in v par trenutkih izdihne svojo dušo.

Konj z vozom pa teče sam naprej in pridirja naravnost domov v Selo, kjer se šele ustavi.

Truplo ponesrečenega mladeniča so prenesli potem na dom v Selo, kjer so ga v ponedeljek pokopali. Svetila mu večna luč! Naj omenimo še, da je povodom te nesreče prišla iz Gorice sodna komisija, ki je najbrže vsled nejasne brzojavke ajdovskega sodišča slabo podučena, bajé celo izpraševala ljudi, kdo da je ubil Mrmoljo; no, pa je zvedela kmalu resnico!

Tatu prijeli v cerkvi so v torek na dan Vseh svetnikov v Tržiču. Ko je cerkovnik zvečer pripravljaj mašno obleko za drugi dan, zapazil je v kotu pri velikem oltarju nekega človeka, vsega sključenega. Cerkovnik hitel je hitro, ko je poprej vrata za seboj zaprl, po občinsko stražo, ki je tatu prišla. Ta je bil neki Benečan Peter Lazzaris.

Smrt pod lastnim vozom. — 25. m. m. popoldne napravil se je 74-letni posestnik Jože Jug iz Semnice pri Kalu, z vozom, napolnjenim s sadjem, v katero sta bila vprežena dva konja, proti Gorici. Zdi se, da je mož preveč pil in je vsled tega preveč poganjal konja. Blizu Avč padel je pa Jug pod voz, tako da je šel voz čez njegovo truplo. Ko sta prišli kasneje dve osebi mimo njega, našli sta ga že umirajočega. Bil je na prsih in na nogah strašno zmečkan. Prenesli so ga v Avče, ali tam je že po kratkih trenutkih izdihnil dušo.

Vabillo k veselici, katero priredi „Kat. slov. izobraževalno društvo“ na Planini s sodelovanjem tamburaškega društva „Danica“ v Šturiji ter pevskega društva „Nanos“ z Goč, v nedeljo dne 6. novembra t. l. v prostorih g. Jakoba Pipana. Vpored: 1. Predsednikov pozdrav; 2. Vogrič: „Hrvatski dom“, koradnica, svirajo tamburaši; 3. Nedved: „Popotnikova pesem“, kvartet s tenor solo; 4. „Zamujeni vlak“; 5. Julijev: „Za vasjo“, sopran in bariton s spremljevanjem tamburašev; 6. Ipavio: „Pastir“, zbor s tenor in bariton solo; 7. Volarič: „Spomin na Zagreb“, ven. hrv. narodnih pesmij, tamburaši; 8. Sachs: „Pesem od blač“, šaljivi zbor s tenor solo; 9. Julijev: „Tiha noč“, dvospev s spremljevanjem tamburic. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: sedež 1 K, stojišče 40 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Loterijske številke.

29. oktobra.

Trst	48	12	21	7	11
Linc	85	77	59	21	31

Stanovanje

se odda v najem v Fojani. Oglasiti se je treba pri gospodu Alojziju Mavriču, krčmarju v Fojani št. 37, p. Biljana.

Vsaka rodbina

naj bi v svoji prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kaval pijal.

Sprejema
hranilne vloge
katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila
udom na osební kredit po
6% in na vkužbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema
nove člane
s glavnimi in opravi-
lnimi doloži. Glavni do-
loži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure
vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici
odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja
jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.
in v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetiljo
izvršuje naročila vsakovrstnega peciva
tudi najfinejšega, za nove maše in godove
kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in na-
tančno po želji gospodov naročnikov. —
Priporoča se za nje svojim rojakom v
mestu in na deželi najuljudneje.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Za luč . . .	kr. 32	Corfu . . .	kr. 56
jedilno . . .	36	Bari . . .	60
„ finejša . . .	40	Lucca . . .	70
„ boljše . . .	44	Nizza . . .	80
dalmatinsko . . .	48	Najfinejša . . .	gl. 1
istrijsko . . .	56		

Priporočam č. duhovščini in cerkve-
nim oskrbnikom.

And. Fajt,

pekovski mojster, Gorica,
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hiša), in podružnica št. 20.

*Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, kakor na
nove maše in godove, kolače za
birmance in poroke itd. Vsa naro-
čila izvršuje točno in natančno po
želji naročnikov. Ima in prodaja
različne moke, fina peciva, fina
vina in likerje po smerni ceni. Za
Veliko noč posebno goriško pinco
in potice itd.*

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1,
Gorica.

Velika tovarniška
zaloga šivalnih stro-
jev kakor za šivilje,
krojače, čevljarje, in
tudi za umetno veza-
nje (rekamiranje). V
zalogi se tudi naha-
jajo angleška dvo-
lesa „Helical Pre-
mier“ in slamo-
resni stroji, samokresi in
razne puške, lastna
meh. popravilnica.
Glavno zastopstvo za
Primorsko: Centrifug
„Westfalia“.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Teod. Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

Se priporoča v
izdelovanje cer-
kvene posode in
orodja iz zanes-
ljive kovine po
uzorcih ali last-
nem načrtu po
poljubnem slogu.

Stare posode
popravi in pre-
novi, poslati in
posrebi v og-
nju, poslati tu-
distrelovodne o-
sti vse po naj-
nižjih cenah.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve na-
ročat cerkvenega kovinskega blaga ter staro orodje
popraviti in obnoviti, olajšuje jim to s tem
da jim je pripravljen napravljati blago katero,
katero se izplačuje na obroke. Pred. p. n. na-
ročevalci si obroke lahko sam določijo.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Hiši na prodaj

v Mirni št. 215 in 267 pod Gradom
obstoječi iz pritličja, 1 nadstropja, pod-
strešja ter dvoriča. Pripravni za kremo
in za tovarno koč. Cena vsaki 8000 kron.
Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri po-
sredniku Mih. Sinigoju v Mirni št. 221.

A. Krušič

trgovec in kroj. mojster
Gorica, Gims. Verdi 33

naznanja sl. občini, da je
dobil ravnokar sveže angleš-
ko in avstrijsko blago, ka-
kor tudi svežih izdelanih
oblek in površnikov raznih
vrst v veliki izbiri za bliža-
čo jesensko in zimsko se-
sono. — Priporoča se sl.
občinstvu v mestu in na
deželi, posebno č. duhovšči-
ni. — Izdelek lastnega blaga
jamčim.

Anton Fon.

klobučar in gostilničar v Semenški
ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov in toči vsvoji krčmi prist-
na domača vina ter postreže tudi
z jako ukusnimi jedili. Postrežba in
cene jako solidne.

„KROJAŠKA ZADRUGA“ v GORICI

registrovana zadruga v omejeno zavezo

Za jesensko-zimski čas

so ravno došle krasne novosti raznega blaga.

Posebno omenjamo med temi:

Modne volne, flanele, for-
štajne, sukno za moške
obleke, boržun za blouse.

Preproge, zavesa, odeje, šivane kuverte
(Steppdecke), žime, volne in perje za postelje.

Posebne novosti so:

Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno,
namizni prtí, serviete, brisalke, žepni robci.

Perilo za opreme nevesti,
za hotele in restavracije,
za zasebnike in vse druge.

Po tovarniških cenah.

Cene stalne

Postrežba strogo poštna.

Vzorci najnovejše izbire se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštnine prosto.